

PLAN STRATEGICZNY GMINY JASIELNA ROSIELNA

1. WPROWADZENIE.....	3
2. WSTĘP	4
3. SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU PRAC NAD PLANEM STRATEGICZNYM GMINY	5
3.1. OKRES OPRACOWANIA PLANU.....	5
3.2. MIEJSCA REALIZACJI PRAC	5
3.2.1. <i>Jasienica Rosielna - Urząd Gminy</i>	5
3.2.2. <i>Rzeszów</i>	5
3.3. REALIZATORZY PRAC	5
3.3.1. <i>Koordinator ze strony Urzędu Gminy</i>	5
3.3.2. <i>Zespół konsultantów i moderatorów</i>	5
3.3.3. <i>Główne grupy społeczności lokalnej</i>	5
3.3.4. <i>Wykaz uczestników spotkań warsztatowych</i>	5
3.4. WYKAZ SPOTKAŃ WARSZTATOWYCH.....	8
3.4.1. <i>Spotkanie nr 1 -czerwiec 1997r</i>	8
3.4.2. <i>Spotkanie nr 2 – 26 stycznia 1998 r</i>	8
3.4.3. <i>Spotkanie nr 3 – 2 lutego 1998 r</i>	8
3.4.4. <i>Spotkanie nr 4 – 3 lutego 1998 r</i>	8
3.4.5. <i>Spotkanie nr 5 – 9 lutego 1998 r</i>	9
3.4.6. <i>Spotkanie nr 6 – 10 lutego 1998 r</i>	9
3.4.7. <i>Spotkanie nr 7 - 21 lutego 1998 r</i>	9
3.5. METODYKA PRACY	9
3.5.1. <i>Przyjęte zasady pracy</i>	9
3.5.2. <i>Metody komunikacji w grupie</i>	10
3.5.3. <i>Dodatkowe korzyści, które osiągnięto w pracy nad planem</i>	10
4. DIAGNOZA SYTUACJI GMINY	10
4.1. OCENA POZIOMU ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	10
4.1.1. <i>Struktura i kryteria ocen potrzeb społecznych</i>	11

4.1.2.	<i>Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych</i>	12
4.2.	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY GMINY.....	13
4.2.1.	<i>Problemy w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkańców</i>	13
4.2.2.	<i>Problemy w zakresie potencjałów gminy</i>	15
4.2.3.	<i>Problemy w sferze działalności gospodarczej</i>	17
4.3.	CZYNNIKI ROZWOJOWE GMINY.....	18
4.3.1.	<i>Czynniki rozwojowe w zakresie wybranych potrzeb mieszkańców</i>	18
4.3.2.	<i>Czynniki rozwojowe w zakresie wybranych potencjałów</i>	22
4.3.3.	<i>Czynniki rozwojowe w zakresie wybranych dziedzin działalności gospodarczej</i>	25
5.	PLAN STRATEGICZNY GMINY (PROJEKT ROBOCZY)BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.	
5.1.	ZAŁOŻENIA DO PLANU STRATEGICZNEGO.....	30
5.2.	MISJA GMINY.....	30
5.3.	CELE STRATEGICZNE GMINY I STRATEGIE DZIAŁANIA (SPOSOBY DZIAŁANIA)	31
5.3.1.	<i>Cele strategiczne oraz strategie działania do roku 2014 w zakresie zaspokojenia poszczególnych potrzeb mieszkańców</i>	31
5.3.2.	<i>Cele strategiczne i strategie działania w zakresie potencjałów gminy</i>	35
5.3.3.	<i>Cele strategiczne i strategie działania w ramach wybranych dziedzin gospodarki</i>	38
6.	WYKAZ PROPONOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ O ZNACZENIU STRATEGICZNYM DO REALIZACJI WE WSPÓŁPRACY Z INNYMI GMINAMI	40
7.	UWAGI I WNIOSKI KOŃCOWE	41

WPROWADZENIE

Przekazujemy Państwu „Plan Strategiczny Gminy Jasienica Rosielna”, stanowiący pierwszy etap prac nad strategią rozwoju gminy. Dokument ten został wypracowany przez Was samych przy naszej tylko technicznej i merytorycznej pomocy.

Plan strategiczny opracowany został metodą zespołową z udziałem 69 osób. Prace nad strategią poprzedzone zostały opracowaniem diagnozy gminy dającej obraz zróżnicowania problemów społecznych, gospodarczych i ekologicznych występujących w jej obrębie. W trakcie siedmiu spotkań warsztatowych (trwających po 8 - 9 godzin każde) przeprowadzonych metodą moderacji wizualnej zrealizowano następujące działania:

- zidentyfikowano główne problemy, związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców, utrzymaniem i rozwojem potencjału ekologicznego, ludzkiego i technicznego oraz problemy istniejące w ramach wybranych dziedzin gospodarki
- przeanalizowano sytuację gminy z określeniem czynników rozwojowych w zakresie zaspokajania potrzeb społecznych, utrzymania i rozwoju poszczególnych dziedzin działalności gospodarczej ocenianych w kategoriach atutów i słabości gminy oraz szans i zagrożeń stwarzanych przez jej otoczenie wykorzystując elementy analizy SWOT,
- określono założenia (podmiot, okresy), wizję, misję, cele strategiczne oraz strategię działań prowadzących do zrealizowania misji,
- sporządzono wykaz przedsięwzięć o znaczeniu strategicznym do realizacji we współpracy z innymi gminami.

Rezultaty poszczególnych warsztatów były na bieżąco dokumentowane na posterach, które stały się podstawą wypracowania projektu roboczego planu strategicznego poddanego społecznej konsultacji. Konsultacje te były podstawą określenia poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych oraz hierarchizacji ważności potrzeb i celów. Plan strategiczny wypracowany został metodą zespołową przez przedstawicieli społeczności lokalnej, najlepiej znających własne problemy i potrzeby - stanowi to podstawę do skutecznego urzeczywistniania wypracowanych celów strategicznych.

Zespół opracowujący strategię dziękuje wszystkim uczestnikom za współpracę i aktywną postawę w trakcie realizowanych prac.

Zespół konsultantów i moderatorów

* WSTĘP

Szanowni Państwo!

Plan Strategiczny Gminy Jasienica Rosielna pod nazwą : „**Aktywizacja Społeczności Gminy przy Stymulowaniu Procesami Demokratyzacji**” utworzony przy współdziałaniu różnych partnerów ma na celu wyważyć i pogodzić ze sobą różne interesy, różne formy świadczenia usług, a także rozwój lokalny z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, budowy społeczeństwa obywatelskiego i szeroko rozumianym rozwojem gospodarczym.

Plan ten stanowi zbiór związanych z gminą potrzeb prywatnych i publicznych, indywidualnych i zbiorowych oraz relacjami między tymi potrzebami.

Samo stworzenie Planu nie rozwiązuje jednak problemów gminy. Niezwykle ważne jest metodyczne planowanie działań, lecz sukcesem będzie zaangażowanie do realizacji celów jak największej liczby mieszkańców. Plan jest metodą celowego wieloletniego oddziaływania władz samorządowych na rozwój gminy jako całości.

Inicjując takie opracowanie Planu zostałem mile zaskoczony wysoką frekwencją i aktywnym społecznym uczestnictwem wielu mieszkańców gminy.

Dziękuję za inwencję i przeznaczony czas na rzecz opracowanego Planu mieszkańcom, instytucjom, organizacjom, Radzie Gminy, moderatorom oraz Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej za przyznany grant ze środków Programu UE Pfare Pl. 9413 na dofinansowanie opracowania.

Z poważaniem
Marek Michał Cwiakała
Wójt Gminy

3. SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU PRAC NAD PLANEM STRATEGICZNYM GMINY

*** OKRES OPRACOWANIA PLANU**

Prace przebiegały od czerwca 1997 roku do maja 1998 roku.

*** MIEJSCA REALIZACJI PRAC**

*** Jasienica Rosielna - Urząd Gminy**

* działania organizacyjne i koordynacja prac

* warsztaty diagnostyczno-projektowe.

*** Rzeszów**

* konsultacje

* prace redakcyjne

* koordynacja dokumentacji i informacji.

*** REALIZATORZY PRAC**

*** Koordynator ze strony Urzędu Gminy**

Beata Cwynar

*** Zespół konsultantów i moderatorów:**

Tomasz Bartnicki, Paweł Mentelski, Jadwiga Pawłowska

Dariusz Ślusarz, Grzegorz Ślusarz

*** Główne grupy społeczności lokalnej:**

- ◆ przedstawiciele Rady i Zarządu Gminy,
- ◆ pracownicy Urzędu Gminy,
- ◆ przedstawiciele partii politycznych,
- ◆ przedstawiciele organizacji społecznych,
- ◆ przedstawiciele środowiska gospodarczego,
- ◆ miejscowe autorytety.

*** Wykaz uczestników spotkań warsztatowych**

Do pracy nad strategią gminy łącznie zaproszonych zostało 120 osób. W warsztatach, w różnym stopniu wzięli udział:

Lp.	Imię	Nazwisko	Zawód
1	Stanisław	Barański	emeryt
2	Maria	Bieniasz	sp. dor. rol.
3	Maria	Błaż	emeryt
4	Zbigniew	Brzana	Wiceprezes OSM Jasienica Ros.
5	Stanisław	Chęć	rolnik
6	Andrzej	Chrobak	stażysta UG
7	Ks. Stanisław	Curzytek	proboszcz w Orzechówce
8	Elżbieta	Cwynar	nauczyciel
9	Stefan	Cwynar	ZGK OR
10	Zuzanna	Czekańska	emerytka
11	Marek	Ćwiąkała	wójt
12	Stanisław	Długosz	emeryt
13	Kazimierz	Dopart	rencista - nauczyciel
14	Józef	Fiejdasz	geodeta
15	Romuald	Folta	technik mechanik
16	Kazimierz	Folta	rolnik
17	Helena	Futyma	bezrobotna
18	Władysław	Gierlach	nauczyciel zawodu
19	Maria	Glazer	emeryt
20	Aleksandra	Klamut	pracownik UG
21	Marta	Kopeć	lekarz Ośrod. Zdrowia w Bliznem
22	Ks. Władysław	Kordas	proboszcz w Jasienicy
23	Kazimierz	Koszela	rencista
24	Stefan	Krok	ZGKiDR
25	Stanisław	Krupa	emeryt
26	Helena	Krupa	rolnik
27	Kazimierz	Krzysik	emeryt
28	Stefan	Krzysik	rzemieślnik - rolnik
29	Zofia	Kudła	pielęgniarka
30	Józef	Kufel	rolnik
31	Danuta	Kuśnierczyk	rolnik - rencista
32	Barbara	Leń	pracownik UG
33	Aleksander	Leśniak	strażak
34	Stanisław	Magusiak	rzemieślnik
35	Jan	Masłyk	dział. gosp. sprzedawca
36	Adam	Milek	nauczyciel
37	Andrzej	Mrocza	magazynier
38	Kazimierz	Mrozek	rencista
39	Ryszard	Muszyński	sołtys
40	Stanisław	Niemiec	pracownik fizyczny
41	Stanisław	Nogaj	pracownik prywatnej firmy
42	Aleksander	Pazdro	rolnik
43	Elżbieta	Płonka	geodeta
44	Stanisław	Płonka	Rolnik
45	Józef	Ptaszkiewicz	sołtys - emeryt
46	Tadeusz	Sabik	UG Jasienica
47	Jan	Serwiński	Emeryt

48	Wanda	Skarbek	Własny zakład prywatny
49	Mieczysław	Skiba	Nauczyciel
50	Janina	Sobkowicz	Pracownik UG
51	Bronisław	Supel	Rencista
52	Franciszek	Szarek	Emeryt
53	Maria	Szelast	Rolnik
54	Adam	Szmyd	Rzemieślnik
55	Romuald	Śnieżek	emeryt
56	Krzysztof	Śnieżek	Dyrektor Szkoły Pods. w Orzechówce
57	Bolesław	Tabisz	emeryt
58	Wojciech	Turoń	rolnik
59	Ryszard	Walczak	rolnik
60	Ks. Stanisław	Wawrzkowicz	proboszcz w Bliznem
61	Bogusław	Wilusz	rolnik
62	Jan	Winiarski	dyrektor GOK
63	Elżbieta	Wiśniewska - Stańko	lekarz medycyny
64	Wiesław	Wojtowicz	rencista
65	Andrzej	Wrona	budownictwo
66	Józef	Zalot	sołtys
67	Stanisław	Zych	rolnik
68	Stanisław	Żrebiec	właściciel firmy BARWAPOL
69	Kazimiera	Żołdak	rolnik

3.4 WYKAZ SPOTKAŃ WARSZTATOWYCH

3.4.1 Spotkanie nr 1 – czerwiec 1997 r

Zawartość:

- * wprowadzenie do opracowania strategii w gminie Jasienica Rosielna,
- * analiza możliwości opracowania strategii gminy Jasienica Rosielna.

3.4.2. Spotkanie nr 2 – 26 stycznia 1998 r

Zawartość:

- * zdefiniowanie podstawowych pojęć,
- * uzgodnienie metodyki i organizacji pracy,
- * sformułowanie głównych założeń strategii,
- * określenie struktury potrzeb mieszkańców gminy,
- * istota strategii - przypomnienie,
- * zadania planu strategicznego, założenia do planu strategicznego,
- * problemy w zakresie potrzeb społecznych - kryteria.

3.4.3. Spotkanie nr 3 – 2 lutego 1998 r

Zawartość:

- * identyfikacja problemów w sferze:
 - zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
 - potencjałów gminy,
 - gospodarczej,
- * prezentacje i przyjęcie wyników pracy małych grup.

3.4.4. Spotkanie nr 4 – 3 lutego 1998 r

Zawartość:

- * określenie czynników rozwojowych gminy:
 - czynniki sprzyjające i niesprzyjające w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkańców i potencjałów w gminie oraz otoczeniu,
 - atuty i słabości gminy w zakresie działalności gospodarczej oraz szanse i zagrożenia w otoczeniu.
- * prezentacje i przyjęcie wyników pracy małych grup.

3.4.5. Spotkanie nr 5 – 9 lutego 1998 r

Zawartość:

- * określenie czynników rozwojowych gminy c.d.,
- * tworzenie alternatywnych wizji gminy do roku 2014,
- * wypracowanie projektów misji gminy,
- * formułowanie celów strategicznych w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
- * prezentacje i przyjęcie wyników pracy małych grup.

3.4.6. Spotkanie nr 6 – 10 lutego 1998 r

Zawartość:

- * formułowanie celów strategicznych w zakresie:
 - potencjałów gminy,
 - działalności gospodarczej,
- * określenie strategii działania,
- * prezentacje i przyjęcie wyników pracy małych grup.

3.4.7. Spotkanie nr 7 - 21 lutego 1998 r

Zawartość:

- * prezentacja i przyjęcie wyników prac ze wszystkich spotkań,
- wypracowanie listy przedsięwzięć o znaczeniu strategicznym dla gminy do realizacji we współpracy z innymi gminami,
- omówienie dalszych prac związanych z konsultacją społeczną i przyjęciem strategii w gminie.

3.4 METODYKA PRACY

3.4.7 Przyjęte zasady pracy

⇒ Podstawą podjęcia prac nad strategią jest stosowna uchwała Rady Gminy.

⇒ Praca nad strategią jest kierowana przez przedstawicieli władz gminy.

- ⇒ W opracowaniu strategii biorą udział przedstawiciele społeczności gminy.
- ⇒ Projekt planu jest konsultowany z mieszkańcami gminy.
- ⇒ Współautorzy strategii są jej rzecznikami w swoich środowiskach.
- ⇒ Konkretyzacja planu następuje w kolejnych fazach pracy nad nim.

3.4.8 Metody komunikacji w grupie

Praca w zespołach realizowana była z wykorzystaniem wizualnych technik moderacji, które pozwoliły na:

- * pracę z dużymi grupami ludzi i dochodzenie w tej pracy do oczekiwanych wyników w zaplanowanym czasie,
- * skuteczne i uważne wzajemne słuchanie się uczestników,
- * wysoki stopień koncentracji dyskusji wokół rozpracowywanych zagadnień,
- * ujednoczenie rozumienia pojęć związanych z planowaniem przyszłości gminy, wśród uczestników.

3.4.9 Dodatkowe korzyści, które osiągnięto w pracy nad planem

- ◆ Integracja społeczności lokalnej wokół wspólnych celów i w trakcie pracy.
- ◆ Wyraźniejsze wyłonienie się reprezentacji lokalnych grup interesów.
- ◆ Rozwinięcie kultury rozwiązywania problemów na bazie argumentów i szukaniu kompromisu.
- ◆ Pozytywny wpływ na wzrost gotowości w zakresie wprowadzania niezbędnych zmian w gminie.

4. DIAGNOZA SYTUACJI GMINY

4.1. OCENA POZIOMU ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Podstawą podejmowania wszelkich działań człowieka są potrzeby, a zwłaszcza potrzeby niezaspokojone będące czynnikiem sprawczym tych działań. Dlatego też pierwszym krokiem w diagnozie stanu gminy jest ocena poziomu zaspokojenia potrzeb jej mieszkańców.

4.1.1. Struktura i kryteria ocen potrzeb społecznych

Poniżej znajduje się lista potrzeb społecznych uniwersalnych, wyróżnianych w literaturze przedmiotu. Na stopień zaspokojenia wszystkich tych potrzeb, wpływać mogą władze gminy lub podmioty instytucjonalne i ogół mieszkańców współdziałających w realizacji przyszłej strategii.

Taką systematykę przyjęto do dalszej pracy.

*** zabezpieczenie materialne**

- poziom dochodów
- wyposażenie w dobra materialne
- możliwość zachowania, odtwarzania i powiększania dochodów

*** wyżywienie**

- jakość wody pitnej
- stopień ewentualnego niedożywienia
- jakość produktów żywnościowych
- dostęp do tanich produktów
- dostęp do szybkich, dobrych i względnie tanich form żywienia

*** schronienie**

- samodzielność zamieszkiwania
- wielkość mieszkań
- typ zabudowy
- wyposażenie mieszkań

*** bezpieczeństwo**

- zagrożenia przestępczością
- zagrożenia związane z ruchem drogowym
- zagrożenia zdarzeniami losowymi

*** zdrowie i życie**

- przeciętna długość trwania życia, umieralność niemowląt
- udział niepełnosprawnych
- zachorowalność, w tym na choroby przewlekłe, choroby cywilizacyjne
- dzietność rodzin

*** opieka**

- nad dziećmi
- nad niepełnosprawnymi
- nad osobami w podeszłym wieku

*** rozwój ludzi**

- długość kształcenia szkolnego

- jakość kształcenia
- poziom wykształcenia mieszkańców
- czas poświęcony rozwojowi fizycznemu
- poziom rozwoju fizycznego
- czas na rozwój duchowy
- * rekreacja, wygoda, przyjemności**
 - ilość czasu wolnego
 - jakość (poziom) rekreacji
- * kultura**
 - poziom biernego uczestnictwa w kulturze
 - poziom uczestnictwa czynnego w kulturze
- * kontakty społeczne, więź grupowa**
 - możliwość wyboru i oddziaływania na postawy
 - stopień integracji mieszkańców
 - stopień zorganizowania mieszkańców
 - tolerancyjność
 - ofiarność
 - lojalność grupowa
- * tożsamość z gminą**
 - identyfikacja z gminą
 - walory estetyczne i historyczne
 - poziom uczestnictwa w zarządzaniu gminą
- * swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych**
 - czas zużywany na przemieszczanie się
 - różnorodność, niezawodność i koszt przemieszczania się
- * wartości moralne i potrzeby religijne**

4.1.2. Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych

Poziom zaspokojenia potrzeb został oceniony przez mieszkańców gminy bezpośrednio uczestniczących w pracach nad strategią (uczestników warsztatów) jak i osoby biorące udział w konsultacjach społecznych wypracowanego dokumentu poprzez wypełnienie ankiet. Każdej z potrzeb przyznawano w ankiecie punkty od 0 do 10 według własnej oceny, przy czym 0 oznacza brak zaspokojenia potrzeby, 10 - bardzo wysoki poziom zaspokojenia potrzeby. Wynik oceny przedstawiony jest poniżej jako średnia liczba punktów, jaką uzyskał poziom zaspokojenia każdej z potrzeb (suma punktów dla każdej z potrzeb podzielona przez liczbę odpowiedzi). Potrzeby zostały uszeregowane według oceny poziomu ich zaspokojenia zaczynając od potrzeby o najniższym poziomie zaspokojenia, a kończąc na potrzebie o najwyższym poziomie zaspokojenia.

Potrzeba	Ocena poziomu zaspokojenia potrzeby
Rekreacja, wygoda, przyjemności	2,77
Kultura	2,80
Kontakty społeczne, więź grupowa	3,31
Zabezpieczenie materialne	3,58
Rozwój ludzi	4,04
Swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych	4,09
Wyżywienie	4,31
Zdrowie i życie	4,63
Bezpieczeństwo	4,68
Opieka	4,72
Schronienie	5,11
Wartości moralne i potrzeby religijne	5,59

4.2. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY GMINY

W trakcie pracy warsztatowej uczestnicy zidentyfikowali problemy w następujących zakresach:

- * *zaspokojenia potrzeb mieszkańców,*
- * *potencjałów gminy,*
- * *w sferze gospodarczej.*

4.2.1. Problemy w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkańców

W zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców, w odniesieniu do poszczególnych z nich zidentyfikowano następujące problemy:

Potrzeba zabezpieczenia materialnego:

- niski poziom dochodów w rolnictwie
- wysoki poziom bezrobocia
- utrudniony zbył produktów rolnych
- mała ilość alternatywnych źródeł dochodu
- ogólnie niski poziom dochodów mieszkańców gminy
- wysokie koszty utrzymania

- słabe zasilanie energetyczne (mała moc)

Potrzeba wyżywienia:

- wysoka cena żywności
- niska jakość wody pitnej w studniach
- brak badań zasobów wodnych pod względem jakościowym i ilościowym
- mały udział własnych produktów w strukturze wyżywienia
- mała świadomość w zakresie racjonalnego żywienia
- niedostatecznie rozwinięta gospodarka wodno - ściekowa i odpadami

Potrzeba schronienia:

- niedostateczna ilość uzbrojonych terenów pod budownictwo
- wysokie koszty podłączenia do infrastruktury
- utrudniony dostęp do kredytów na budownictwo mieszkaniowe
- słabe zasilanie energetyczne

Potrzeba bezpieczeństwa

- brak poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
- niebezpieczne drogi
- zagrożenie powodziowe
- zaśmiecanie środowiska
- wałęsające się psy

Potrzeba zdrowia i życia:

- niedostateczna ilość terenów rekreacyjnych
- niedostatecznie rozwinięta baza turystyczno - rekreacyjna
- złe nawyki w zakresie spędzania wolnego czasu
- duża zachorowalność na choroby zawodowe i cywilizacyjne
- mały dostęp do lekarzy specjalistów
- utrudniony dostęp do zabiegów rehabilitacyjnych
- niski poziom edukacji zdrowotnej
- niewłaściwe wykorzystanie obiektów służby zdrowia

Potrzeba opieki:

- bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych
- wzrastająca ilość osób wymagających opieki społecznej

Potrzeba rozwoju ludzi:

- utrudniony dostęp do szkolnictwa ponad podstawowego
- niedostatecznie rozwinięta i wyposażona baza oświatowa
- mała znajomość języków obcych wśród mieszkańców
- ograniczone możliwości zmiany i podnoszenia kwalifikacji
- ograniczone możliwości rozwoju w zakresie oświaty i kultury - niewystarczająca ilość osób o odpowiednich kwalifikacjach do prowadzenia działalności kulturalno – oświatowej w

- poszczególnych miejscowościach
- mały stopień zaangażowania młodzieży w życie gminy

Potrzeba rekreacji, wygody, przyjemności:

- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w imprezach kulturalnych
- utrudniony dostęp do obiektów rekreacyjnych i sportowych
- mała umiejętność wspólnego organizowania i spędzania wolnego czasu

Potrzeba kultury:

- utrudniony dostęp do kultury
- zanikająca tradycje kulturowe
- mała ilość fachowych animatorów kultury
- niedostatecznie wykorzystana baza

Potrzeba kontaktów społecznych, więzi grupowej:

- źle pojęta tolerancja
- bierność społeczna
- bierność społeczna w odniesieniu do wandalizmu i agresji
- małe zaangażowanie młodzieży w sprawy społeczne, religijne i kulturalne
- małe poszanowanie mienia społecznego

Potrzeba tożsamości z gminą:

- ogólnie mała wiedza na temat historii gminy, istniejących zabytków
- mała znajomość problemów mieszkańców w innych miejscowościach gminy
- obniżanie się stopnia integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej szkołę podstawową

Potrzeba swobody i łatwości kontaktów przestrzennych:

- zły stan dróg
- utrudniony dostęp do telefonu
- zbyt mała ilość miejsc parkingowych oraz mała ich powierzchnia przy obiektach użyteczności publicznej
- niewystarczająca ilość połączeń autobusowych pomiędzy poszczególnymi wsiami w gminie

Potrzeby wartości moralnych i potrzeby religijne:

- niedocenywanie wartości religijnych
- małe zainteresowanie formacją chrześcijańską człowieka
- malejąca wrażliwość moralna

4.2.2. Problemy w zakresie potencjałów gminy

W odniesieniu do zasobów i możliwości gminy zidentyfikowano problemy w zakresie potencjałów: technicznego i ekologicznego.

Potencjał techniczny

W potencjale technicznym zidentyfikowano problemy w zakresie budownictwa (budynki i budowle), infrastruktury, w zakresie systemów eksploatacji i odnowy oraz systemów zabezpieczeń, co zawiera poniższe zestawienie.

- Budynki i budowle:

- brak obiektów sanitarnych przy kościołach, cmentarzach, przystankach
- niezagospodarowane istniejące stawy
- niewystarczający stan techniczny bazy oświatowej w niektórych miejscowościach gminy
- zły stan techniczny obiektów mieszkalnych mienia komunalnego
- niezagospodarowane budynki gospodarcze na terenie gminy

- Infrastruktura techniczna:

- niedostateczna ilość ujęć wody pitnej i sieci wodociągowych
- zły stan techniczny dróg, mostów, chodników
- niedostateczna łączność telefoniczna
- słabe zasilanie energetyczne
- niewystarczająca sieć kanalizacyjna i oczyszczalni

- Systemy eksploatacji i zabezpieczeń:

- niewystarczająca ilość zbiorników wodnych dla celów p.poż.
- niedostateczne zagospodarowanie odpadów
- niedostateczne utrzymanie dróg i chodników w okresie zimowym
- brak nowoczesnych systemów zabezpieczeń p.poż. i przeciw włamaniowych w obiektach zabytkowych i użyteczności publicznej
- brak zabezpieczeń przeciwpowodziowych

Potencjał ekologiczny

W odniesieniu do potencjału ekologicznego zidentyfikowano problemy w zakresie zasobów naturalnych, systemów i urządzeń proekologicznych i ekoświadomości. Zidentyfikowane problemy to:

- Zasoby naturalne:

- nieumiejętna gospodarka zasobami wodnymi
- wadliwe melioracje
- utrudniony dostęp do udokumentowanych (opisanych) zasobów
- małe udokumentowanie zasobów naturalnych (złóż)
- niebezpieczeństwo skażenia środowiska przez funkcjonujące zakłady przemysłowe

- Systemy i urządzenia proekologiczne:

- niedostateczne rozwiązania gospodarki odpadami stałymi i niebezpiecznymi (leki, chemikalia)
- małe wykorzystanie proekologicznych źródeł energii
- brak urządzeń wykorzystujących energię wody, wiatru, słońca
- niedostateczne zagospodarowanie odpadów płynnych
- niedostateczne (niepełne) wykorzystanie sieci kanalizacyjnej

- Ekoświadomość:

- niski stan wiedzy na temat szkodliwości powszechnie używanych detergentów itp.
- niski stan wiedzy z zakresu ochrony środowiska naturalnego
- niska świadomość w zakresie wykorzystania zasobów naturalnych (woda, itp.)

4.2.3. Problemy w sferze działalności gospodarczej

W sferze działalności gospodarczej zidentyfikowano problemy w zakresie handlu i usług, przemysłu i wytwórczości, turystyki, rolnictwa i leśnictwa. Za najważniejsze problemy uznano:

Handel i usługi

- preferowanie zakupów poza gminą
- ograniczony dostęp do informacji na temat możliwości pozyskiwania środków finansowych
- ograniczone możliwości rozwoju niektórych usług
- niedostateczne wykorzystanie możliwości rozwoju usług wynikającej z dogodnego położenia komunikacyjnego

Przemysł i wytwórczość

- niepełne wykorzystanie potencjału ludzkiego
- niski stopień przetwarzania pozyskiwanego drewna
- słaby dostęp do informacji związanych z potrzebami rynku
- utrudniony dostęp do obsługi prawno - finansowej
- zanik produkcji chałupniczej
- niskie wykorzystanie istniejącej bazy produkcyjnej
- pogłębiający się spadek skupu mleka z terenu gminy

Turystyka

- niewykorzystane walory przyrodniczo - krajobrazowe
- brak programu określającego kierunek rozwoju turystyki
- niewykorzystane walory wynikające z położenia komunikacyjnego
- niewystarczająca baza i oferta turystyczna

Rolnictwo

- niska opłacalność produkcji
- zły stan dróg dojazdowych do gospodarstw oraz do użytkowanej ziemi
- utrudniony dostęp do środków ochrony roślin
- ograniczone możliwości kapitałowe rozwoju gospodarstw
- ograniczone możliwości zbytu produktów rolnych
- niski poziom dochodów rolników
- brak wiedzy na temat perspektyw rozwoju rolnictwa
- wzrastająca powierzchnia gruntów nieużytkowanych rolniczo
- szkody wyrządzane przez zwierzynę leśną

Leśnictwo

- niski stopień przetworzenia drewna
- ograniczanie praw własnościowych w lasach prywatnych
- trudności w zalesianiu gruntów przyleśnych nieprzydatnych rolniczo

4.3. CZYNNIKI ROZWOJOWE GMINY

4.3.1. Czynniki rozwojowe w zakresie wybranych potrzeb mieszkańców

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające oraz niesprzyjające w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkańców. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (sprzyjających i niesprzyjających), odnoszących się do gminy, na które gmina w dużym stopniu może wpływać oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (stanowiących szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia gminy, na które gmina przeważnie nie ma wpływu.

Potrzeba zabezpieczenia materialnego, wyżywienia, schronienia, bezpieczeństwa

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

sprzyjające:

- + wystarczające zaufanie między sąsiedzkie
- + funkcjonujące plantacje i gospodarstwa specjalistyczne
- + pozytywne wzorce gospodarstw rolnych
- + niskie skażenie środowiska
- + rozbudowująca się infrastruktura
- + funkcjonujące zakłady przemysłowo - produkcyjne na terenie gminy
- + usprzętowanie gospodarstw rolnych
- + istniejące pustostany jako potencjał do rozwoju działalności gospodarczej
- + istniejąca sieć wodociągowo - kanalizacyjna
- + dobrze przygotowani fachowi ludzie
- + możliwość włączenia nieużytków pod zabudowę

niesprzyjające:

- rosnąca ilość domokrażców
- położenie gminy
- złe nawyki w zakresie żywienia
- brak długoterminowych umów kontraktacyjnych
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych

- brak możliwości przetworzenia większości produktów na terenie gminy
- ukształtowanie terenu, złe dojazdy do pól
- wysokie ceny przetworzenia produktów rolnych
- brak posterunku policji
- mała ilość inwestorów finansujących infrastrukturę
- niskie ceny produktów rolnych
- mała ilość zakładów pracy
- szkody wyrządzane przez zwierzynę leśną
- nieopłacalność produkcji rolnej
- niedostateczna opieka właścicieli nad psami
- wąskie drogi o złych nawierzchniach oraz niedostateczna ilość chodników
- niewystarczające oświetlenie uliczne

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

sprzyjające (szanse):

- + budowa drogi szybkiego ruchu
- + zwiększenie zatrudnienia w pobliskich miejscowościach
- + możliwość znalezienia pracy poza granicami kraju
- + łatwy dostęp do materiałów budowlanych i duży ich wybór
- + możliwości zbytu produktów żywnościowych poza granice gminy
- + funkcjonujące, położone w pobliżu zakłady przetwórstwa rolno - spożywczego
- + bezpieczna odległość od dużych aglomeracji miejskich utrudniająca kontakt z przestępczością

niesprzyjające (zagrożenia):

- wysokie oprocentowanie kredytów
- budowa drogi szybkiego ruchu
- niedostatecznie uregulowane ciekły wodne
- wysokie ceny środków produkcji
- monopolizacja dostawców nośników energii
- liberalizacja przepisów prawa karnego
- wysokie koszty budowy budynków mieszkalnych
- mała ilość inwestorów finansujących infrastrukturę
- import tanich dotowanych towarów
- nadmiernie rozwinięta biurokracja związana z budownictwem mieszkaniowym
- narastający ruch drogowy na głównych ciągach komunikacyjnych

Potrzeba zdrowia i życia, kultury, rozwoju ludzi, opieki

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

sprzyjające:

- + działające sekcje przy GOK-u
- + wsparcie finansowe ze strony gminy dla GOK-u
- + istniejąca baza biblioteczna (bogaty księgozbiór)
- + możliwość adaptacji istniejących, wolnych budynków dla potrzeb opieki społecznej
- + istniejące tradycje w zakresie organizacji imprez artystycznych np. przedstawienia teatralne
- + poprawiająca się baza oświatowa
- + dobry poziom kwalifikacji kadry nauczycielskiej
- + wzrastająca świadomość w zakresie likwidowania barier architektonicznych
- + istniejące pozytywne wzorce aktywnego spędzania wolnego czasu
- + istniejące, wolne tereny pod rozwój bazy rekreacyjnej

niesprzyjające:

- niewystarczająca oferta specjalistycznych usług medycznych
- słaba komunikacja międzyludzka w gminie
- brak programu, harmonogramu prac prowadzących do likwidacji barier architektonicznych w gminie
- utrudniony dostęp do szkół spowodowany utrudnieniami komunikacyjnymi
- mała ilość środków na organizację imprez kulturalnych
- niepełne zrozumienie dla potrzeby otaczania opieką ludzi jej wymagających
- niewystarczająca znajomość potrzeb młodzieży w zakresie kultury
- niedostateczna ilość kadry do nauczania języków obcych
- wandalizm zniechęcający do organizacji imprez kulturalnych
- niewystarczająca ilość menedżerów w dziedzinie kultury

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

sprzyjające (szanse):

- + bliskość dużych miast
- + wzrastające wymogi w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
- + dostępność zewnętrznych środków finansowania zdrowia i kultury

niesprzyjające (zagrożenia):

- brak reformy służby zdrowia i ubezpieczeń społecznych
- wysokie ceny leków
- negatywny wpływ subkultur i sekt religijnych
- konkurencyjność imprez organizowanych poza gminą
- niewłaściwe procedury doboru kadry kierowniczej w oświacie

Potrzeby rekreacji, wygody, przyjemności, kontaktów społecznych, więzi grupowej, tożsamości z gminą, swobody i łatwości kontaktów przestrzennych, wartości moralnych i religijne

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

sprzyjające:

- + jedność narodowościowa i wyznaniowa
- + podtrzymywanie tradycji religijnych
- + zwarta zabudowa domów
- + działające organizacje społeczne i kościelne
- + wystarczająca sieć budynków sakralnych i liczne uczestnictwo
- + potencjalne zasoby czystej wody, które mogłyby być wykorzystane do celów rekreacyjnych
- + małe odległości między miejscowościami
- + duża ilość posiadaczy samochodów
- + łatwość kontaktów telefonicznych
- + rozwinięta sieć dróg
- + istniejące obiekty kultury
- + rosnący poziom wykształcenia mieszkańców
- + mała liczba miejscowości

niesprzyjające:

- uleganie wpływom konsumpcyjnego stylu życia
- niewystarczający stopień integracji społeczeństwa
- spadek wrażliwości na przejawy zła
- istniejące bariery pokoleniowe
- małe zainteresowanie imprezami kulturalnymi
- brak gminnej gazety
- nierównomiernie rozłożona sieć telefoniczna
- mała aktywność społeczna
- niewystarczająca ilość parkingów na terenie gminy
- nieumiejętne korzystanie ze środków przekazu
- religijność oparta na przyzwyczajeniach
- brak wystarczających opracowań monograficznych miejscowości gminy
- brak cyklicznych imprez integracyjnych

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

sprzyjające (szanse):

- + rozwój motoryzacji
- + powszechna dostępność do wartościowych środków masowego przekazu
- + propagowanie zdrowego stylu życia
- + ukazujący się miesięcznik „Wiadomości Brzozowskie”

niesprzyjające (zagrożenia):

- negatywne wzorce płynące z niektórych środków masowego przekazu
- upadek autorytetów
- preferowanie konsumpcyjnego stylu życia

4.3.2. Czynniki rozwojowe w zakresie wybranych potencjałów

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające i niesprzyjające utrwalaniu i rozwojowi poszczególnych potencjałów. W tym przypadku identyfikacja dokonana została również odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych, na które gmina w dużym stopniu może wpływać, oraz czynników rozwojowych zewnętrznych odnoszących się do otoczenia gminy, na które gmina przeważnie nie ma wpływu.

Potencjał ekologiczny

Czynniki rozwojowe - wewnętrzne:

sprzyjające:

- + położenie części gminy w Czarnorzecko - Strzyżowskim Parku Krajobrazowym oraz jego otulinie
- + istnienie parku gminnego w miejscowości Jasienica
- + nieskażone ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych
- + podjęta Uchwała Rady Gminy dotycząca utrzymania porządku i czystości
- + funkcjonujący zakład gospodarki komunalnej
- + istniejące oczyszczalnie ścieków
- + wzrost zalesiania i zainteresowania zadrzewieniem gruntów porolnych
- + 95% zgazyfikowanych gospodarstw domowych i innych obiektów
- + opracowana koncepcja rozwiązania problemów ochrony środowiska
- + wprowadzenie w szkole przedmiotu proekologicznego „zielona ścieżka”

niesprzyjające:

- zbyt silne osuszenie gruntów w części terenów zmeliorowanych
- wadliwy system melioracji
- brak dokumentacji istniejących rezerwatów i pomników przyrody

- brak segregacji odpadów stałych i ciekłych
- brak możliwości zbytu surowców wtórnych
- duża emisja gazów komunikacyjnych i z kotłowni (ogrzewanie budynków mieszkalnych)
- zagrożenia skażeniem gleb i wód przez nieczystości wpływające z szamb
- brak zbiorników retencyjnych
- brak udokumentowania potencjału złóż naturalnych: gmina - otoczenie
- istnienie dzikich wysypisk śmieci
- niski stopień wykorzystywania gazu do celów opałowych w budynkach mieszkalnych
- niewystarczająca sieć kanalizacyjna i zbyt mało oczyszczalni ścieków

Czynniki rozwojowe - zewnętrzne:

sprzyjające (szanse):

- + realizacja programu „Czysta Wisła i rzeki przymorza”
- + możliwość pozyskiwania środków na inwestycje służące ochronie środowiska
- + nowoczesne technologie oszczędzania energii w budynkach - termorenowacja

niesprzyjające (zagrożenia):

- bliskie położenie zakładów szkodliwych środowisku - Słowacja
- wysoka cena gazu
- wysokie koszty wywozu odpadów komunalnych
- niebezpieczeństwo skażenia środowiska ze względu na przewożenie ładunków niebezpiecznych drogą międzyregionalną S - 371

Potencjał techniczny

Czynniki rozwojowe - wewnętrzne:

sprzyjające:

- + istniejące obiekty nie w pełni zagospodarowane
- + dobre położenie geograficzne
- + istniejąca dobrze rozbudowana sieć energetyczna
- + istniejąca sieć telefoniczna w poszczególnych miejscowościach
- + częściowe uregulowanie cieków wodnych
- + dostateczna ilość kontenerów i dostęp do wysypiska
- + istniejąca oczyszczalnia i sieć kanalizacyjna
- + zwarta zabudowa i sprzyjający układ terenu do rozbudowy kanalizacji w niektórych miejscowościach gminy
- + dobrze rozwinięta sieć dróg
- + podjęta uchwała Rady Gminy dotycząca zimowego utrzymania dróg i chodników
- + możliwość wykorzystania istniejących źródeł i cieków wodnych dla celów p.poż.

niesprzyjające:

- niedostateczna ilość środków pieniężnych
- niewystarczająca dbałość lokatorów o stan techniczny zamieszkiwanych obiektów komunalnych
- ograniczone możliwości przyłączenia abonentów do istniejących central
- brak urządzeń wykorzystujących energię wodną
- górzysty teren utrudniający zimowe utrzymanie dróg
- brak inwestora i koncepcji zagospodarowania istniejących budynków gospodarczych i stawów
- brak sortowania odpadów, brak zorganizowanego odbioru surowców wtórnych
- postępująca dewastacja niewykorzystanych obecnie obiektów
- ograniczone możliwości wykorzystania energii elektrycznej do celów przemysłowych
- niedostosowana nawierzchnia dróg do tonażu
- ograniczona ilość dostępnej obecnie wody pitnej
- ograniczone środki i teren pod budowę zbiorników p.poż.

Czynniki rozwojowe - zewnętrzne:

sprzyjające (szanse):

- + istniejące możliwości rozbudowy central telefonicznych
- + możliwość uzyskiwania środków pomocowych na inwestycje infrastrukturalne

niesprzyjające (zagrożenia):

- niewystarczające środki finansowe spoza terenu gminy

- ograniczony dostęp do środków ze źródeł zewnętrznych na kanalizację
- słabe zainteresowanie właściciela utrzymaniem i modernizacją dróg i mostów (drogi wojewódzkie i krajowe)

4.3.3. Czynniki rozwojowe w zakresie wybranych dziedzin działalności gospodarczej

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali mocne strony (atuty) oraz słabe strony (słabości) gminy jako czynniki rozwojowe wewnętrzne, na które gmina w dużym stopniu może wpływać. Jednocześnie zidentyfikowano czynniki rozwojowe zewnętrzne, szanse i zagrożenia, na które gmina przeważnie nie może wpływać.

Przemysł i wytwórczość

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

mocne strony - atuty:

- + istniejące zakłady przetwórcze i rzemieślnicze na terenie gminy
- + istniejące zakłady przeróbki i obróbki drewna
- + tradycje prowadzenie produkcji chałupniczej
- + istniejące obiekty produkcyjne do zagospodarowania
- + istniejący Zakład Mleczarski w Jasienicy
- + istniejący potencjał gruntów rolnych pod rozwój bazy surowcowej dla przetwórstwa rolno - spożywczego
- + rozwinięta infrastruktura techniczna

słabe strony - słabości:

- niskie zarobki zniechęcające szczególnie młodzież do podjęcia pracy
- brak koordynacji w zakresie współpracy producentów z odbiorcami
- nieprzystosowanie części gospodarstw do odpowiedniej produkcji mleka
- mała ilość wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych
- duże koszty skupu mleka
- mało rozwinięty przemysł i wytwórczość - ograniczone możliwości zatrudnienia
- niska opłacalność produkcji mleka
- ograniczone możliwości kapitałowe lokalnych inwestorów w zakresie wykorzystania obiektów gospodarczych
- brak obsługi prawno - finansowej na terenie gminy

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

szanse:

- + możliwość uzyskania kredytu na rozwój produkcji i przetwórstwa mleka
- + bliskość Ukrainy i Słowacji

zagrożenia:

- ograniczone możliwości produkcyjne zakładów z którymi współpracowali mieszkańcy gminy (dotyczy chałupnictwa)
- ograniczone możliwości zbytu w pełni przetworzonych elementów z drewna
- trudności z pozyskaniem inwestorów do wykorzystania istniejącej bazy produkcyjnej
- wprowadzenie nowej polskiej normy (PN) w skupie mleka

Handel i usługi

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

mocne strony - atuty:

- + dobre rozmieszczenie na terenie gminy placówek handlu spożywczego
- + wykwalifikowana kadra zawodowa
- + rozwinięta sieć dróg (drogi krajowe, wojewódzkie, międzynarodowe)
- + duża produkcja rolna do wykorzystania
- + lokalizacja przy ruchliwych drogach prowadzących w Bieszczady i na Słowację
- + możliwość wykorzystania wolnych obiektów do celów działalności gospodarczej

słabe strony - słabości:

- niewystarczająca ilość oferowanych usług bytowych wynikająca z małego zainteresowania nimi
- trudności w dostępie do wolnych, niewykorzystanych obiektów gospodarczych
- brak punktów skupu surowców wtórnych
- mała siła nabywcza ludności na terenie gminy

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

szanse:

- + natężony ruch turystyczny na drogach przebiegających przez gminę
- + rozwój motoryzacji
- + możliwość uzyskania kredytów i pożyczek na tworzenie miejsc pracy
- + dostępna pomoc Urzędów Pracy dla pracodawców

zagrożenia:

- niestabilne i nieczytelne przepisy podatkowe i inne dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej
- procedura przetargowa utrudniająca preferowanie lokalnych podmiotów gospodarczych
- niekontrolowany napływ towarów handlowych z zagranicy

- prawo mało przyjazne dla prowadzenia działalności gospodarczej

Rolnictwo i leśnictwo

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

mocne strony - atuty:

- + wieloletnie tradycje funkcjonowania gospodarstw rodzinnych
- + duży zasób maszyn rolniczych w gospodarstwach indywidualnych
- + przyjazne środowisko do tworzenia gospodarstw ekologicznych
- + funkcjonujące zakłady przetwórstwa drzewnego (rzemieślnicze)
- + duże tradycje w produkcji owoców jagodowych
- + funkcjonujący GS Jasienica
- + dobre położenie względem szlaków komunikacyjnych
- + stosunkowo wysoka lesistość gminy
- + pracowitość ludzi i duży zasób rak do pracy
- + funkcjonujący Zakład OSM Jasienica
- + istniejące gospodarstwa specjalistyczne (bydło, drób, trzoda chlewna)
- + funkcjonujące młyny
- + wysokie kwalifikacje zawodowe części producentów rolnych
- + wspieranie finansowe postępu w rolnictwie przez Urząd Gminy

słabe strony - słabości:

- słaba organizacja skupu produktów rolnych
- niekorzystna struktura agrarna i rozdrobnienie gospodarstw
- małe zainteresowanie młodzieży rolnictwem
- ograniczone możliwości gospodarstw w zakresie przechowalnictwa płodów rolnych (finansowe i techniczne)
- niski udział produkcji towarowej w gospodarstwach
- mała akumulacja kapitału w gospodarstwach rolnych
- niestabilne ceny produktów rolnych
- brak drobnych przetwórnictw produktów rolnych (masarnie, przetwórnictwo owoców i warzyw)
- niewystarczająca ilość środków finansowych na poprawę dróg dojazdowych do pól
- brak gospodarstw ekologicznych
- niekorzystne ukształtowanie terenu
- niski stopień zalesienia gruntów przyleśnych i nie nadających się do produkcji rolnej
- małe powiązanie producentów rolnych z przetwórstwem rolno - spożywczym i handlem
- ograniczone możliwości finansowe i wysokie wymogi formalne przy uruchamianiu punktów sprzedaży środków ochrony roślin

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

szanse:

- + możliwość uzyskania kredytów preferencyjnych na rozwój gospodarstw

zagrożenia:

- wysokie ceny środków produkcji rolnej (środków ochrony roślin, nawozów, sprzętu rolniczego)
- niekorzystny dla rolników system emerytalny
- małe zainteresowania rolnictwem ze strony władz rządowych
- niekorzystne ustawy (zawiłe formalności) w gospodarce leśnej - lasy prywatne
- wysokie oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i wysokie kryteria otrzymania kredytów preferencyjnych

Turystyka

Czynniki rozwojowe wewnętrzne:

mocne strony - atuty:

- + położenie gminy przy drogach o znaczeniu krajowym i międzynarodowym
- + ukształtowanie terenu sprzyjające uprawianiu sportów zimowych i letnich
- + możliwości produkcji „zdrowej żywności”
- + istniejące stawy
- + istniejące obiekty sportowo - rekreacyjne
- + możliwość adaptacji substancji mieszkalnej dla celów turystycznych
- + życzliwi i gościnni ludzie
- + zabytki kultury materialnej i duchowej
- + istniejące plany budowy zbiorników retencyjnych
- + położenie części gminy w Czarnorzecko - Strzyżowskim Parku Krajobrazowym
- + funkcjonowanie ośrodka rekolekcyjnego w Bliznem

słabe strony - słabości:

- mała ilość środków na rozwój bazy turystycznej
- brak bazy noclegowej, gastronomicznej i sportowej (wyciągi narciarskie)
- brak opisanych i oznakowanych szlaków turystycznych
- brak inwestorów zewnętrznych w zakresie turystyki
- bariera językowa utrudnieniem obsługi turystów zagranicznych
- mała promocja gminy
- małe tradycje obsługi ruchu turystycznego

Czynniki rozwojowe zewnętrzne:

szanse:

- + promowanie tradycji regionalnych
- + zwiększenie dochodów gospodarstw przyjmujących turystów
- + funkcjonowanie stowarzyszenia Galicyjskie Gospodarstwa Gościnne (GGG)
- + Czarnorzecko - Strzyżowski Park Krajobrazowy
- + rozwój agroturystyki

zagrożenia:

- zagrożenie bezpieczeństwa publicznego
- konkurencja ościennych gmin

5. PLAN STRATEGICZNY GMINY

5.1. ZAŁOŻENIA DO PLANU STRATEGICZNEGO

Założenia do planu strategicznego stanowią warunki brzegowe niezbędne do prawidłowego sformułowania planu i są określane na początku opracowywania planu strategicznego. W odniesieniu do realizowanego planu przyjęto następujące założenia:

Plan będzie służył mieszkańcom gminy.

Decyzję o przyjęciu planu podejmie Rada Gminy.

Plan będzie opracowywany przy współudziale mieszkańców.

Projekt planu będzie poddany społecznej konsultacji.

Okres planowania: 17 lat od 1998 roku do 2014 roku.

podokresy:

I	1 rok	1998
II	4 lata	lata: 1999 - 2002
III	4 lata	lata: 2003 - 2006
IV	4 lata	lata: 2007 – 2010
V	4 lata	lata: 2011 - 2014

5.2. MISJA GMINY

Misja to najogólniejszy cel gminy (najczęściej jednozdaniowy) stanowiący opis wizji gminy z jej głównymi polami aktywności w przyszłości.

Misję gminy określano w perspektywie do roku 2014.

Misja gminy Jasienica Rosielna do roku 2014:

(W nawiasie podano odsetek głosów oddanych na dany wariant misji).

Wariant 1 (48%) Gmina Jasienica Rosielna to gmina o dobrze rozwiniętej komunikacji i łączności, o czystym środowisku, pięknym krajobrazie, wspaniałych, bogato wyposażonych obiektach zabytkowych oraz wypoczynkowych, sportowych i rozrywkowych, oferująca zdrową żywność, wyprodukowaną we własnych gospodarstwach agroturystycznych, oraz łatwo dostępną fachową opieką medyczną. Zapraszamy turystów z kraju i zagranicy do wypoczynku biernego w ciszy i spokoju oraz czynnego przy wędkowaniu, polowaniu na zwierzynę leśną, jeździe konnej i rowerowej.

Wariant 2 (27%) Gmina Jasienica Rosielna skupiająca cztery miejscowości jest położona atrakcyjnie na obrzeżu parku Czarnorzecko - Strzyżowskiego , gdzie jest co zobaczyć, można spędzić zdrowo, wesoło i bezpiecznie wolny czas oraz wypocząć. Posiadamy zabytki, szlaki turystyczne, proponujemy wypoczynek letni

i zimowy na bazie ekologicznych gospodarstw rolnych.

Wariant 3 (6%) Gmina Jasienica Rosielna to gmina przyjazna dla wszystkich.

Wariant 4 (1%) Gmina Jasienica Rosielna jest atrakcyjna, ekologiczna z dobrze rozwiniętą bazą turystyczną, życzliwymi i gospodarnymi mieszkańcami. Zapraszamy!

5.3. CELE STRATEGICZNE GMINY I STRATEGIE DZIAŁANIA (SPOSOBY DZIAŁANIA)

Cel to stan, który chcemy osiągnąć w przyszłości.

Cele strategiczne związane są z określaniem tego jaką gminą chcemy być, co się powinno robić lub czego nie powinno się robić w gminie. Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi alokacji zasobów i potencjałów gminy.

Realizacja celów strategicznych jest możliwa poprzez strategie działania.

Strategie działania to względnie trwałe sposoby działania związane z realizacją celów strategicznych i określone są na podstawie zidentyfikowanych czynników rozwojowych. Innymi słowy, strategie działania określają co robić, aby osiągnąć założone wcześniej cele. Są związane z relacją, jaka występuje pomiędzy gminą a jej specyficznym otoczeniem.

Specyficzne otoczenie - jest to otoczenie, z którym gmina ma bezpośrednie powiązania (wzajemne oddziaływania), np.: użytkownicy oferty gminy, dostawcy, konkurenci.

Szerokie otoczenie - jest to pozostałe otoczenie (cały świat), z którym gmina nie ma aktualnie bezpośrednich powiązań lecz mogą się one pojawić w przyszłości.

5.3.1. Cele strategiczne oraz strategie działania do roku 2014 w zakresie zaspokojenia poszczególnych potrzeb mieszkańców

Aby ustalić hierarchię (kolejność wg ważności) potrzeb mieszkańców gminy przeprowadzono badania ankietowe. Hierarchię ustalono przyznając każdej z potrzeb kolejny numer od 1 do 12 według indywidualnej oceny ich ważności dokonanej przez każdą osobę ankietowaną.

Kolejność ustalona została w następujący sposób:

1 - potrzeba najważniejsza

12 - potrzeba najmniej ważna

W nawiasie (obok kolejnego miejsca w hierarchii) podano średnią ilość punktów uzyskaną przez każdą z potrzeb.

Cele strategiczne w ramach każdej z potrzeb zostały poddane hierarchizacji poprzez przyznawanie punktów, według zasady im więcej punktów tym wyższa pozycja w hierarchii celów. Obok każdego celu (w nawiasie) znajduje się średnia ilość uzyskanych punktów w ramach każdej z potrzeb.

miejsce w hierarchii **1** (1,89pkt.) - **ZABEZPIECZENIE MATERIALNE**

miejsce w hierarchii **2** (3,51pkt.) - **WYŻYWIENIE**

miejsce w hierarchii **5** (4,65pkt.) - **BEZPIECZEŃSTWO**

miejsce w hierarchii **6** (5,32pkt.) - **SCHRONIENIE**

Cele:

1. Niski poziom bezrobocia (**16,02pkt.**).
2. Gospodarstwa rolne gwarantujące utrzymanie rodziny rolnika (**15,10pkt.**).
3. Zwiększone dochody mieszkańców gminy (**10,56pkt.**).
4. Rozwinięta gospodarka wodno - ściekowa i odpadami gwarantująca, utrzymanie środowiska w dobrym stanie (**9,83pkt.**).
5. Wysokie poczucie bezpieczeństwa (**7,84pkt.**).
6. Dostępna woda pitna wysokiej jakości (**6,85pkt.**).
7. Wyższy udział produktów własnych w żywieniu (**6,19pkt.**).
8. Dostępne uzbrojone tereny pod budownictwo (**5,83pkt.**).
9. Wysoka świadomość mieszkańców w zakresie prawidłowego żywienia (**4,85pkt.**).
10. Gmina zabezpieczona przed powodzią (**3,84pkt.**).
11. Sieć energetyczna zabezpieczająca potrzeby rozwojowe (**3,67pkt.**).

Dla zrealizowania powyższych celów niezbędne są do podjęcia następujące działania (strategie działania):

- ⇒ wspieranie rozwoju gospodarstw rodzinnych i agroturystycznych
- ⇒ wspieranie rozwoju alternatywnych źródeł dochodów
- ⇒ podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników
- ⇒ wspieranie rozwoju obrotu produktami rolniczymi
- ⇒ wspieranie rozwoju rolnictwa, przemysłu, drobnej wytwórczości i usług
- ⇒ rozbudowywanie sieci wodociągowej do istniejących potrzeb
- ⇒ racjonalne zagospodarowywanie surowców wtórnych, ścieków i odpadów stałych
- ⇒ pozyskiwanie i przygotowywanie terenów pod budownictwo
- ⇒ skracanie drogi od producenta do przetwórcy (pośrednictwa)
- ⇒ wspieranie osób prowadzących gospodarstwa specjalistyczne poprzez szkolenia i dotacje
- ⇒ organizowanie szkoleń, kursów, popularyzacja w szkołach wiedzy odnośnie prawidłowego żywienia

- ⇒ wspieranie działań policji
- ⇒ podejmowanie działań zmierzających do poprawy dróg i chodników
- ⇒ regulowanie cieków wodnych
- ⇒ modernizowanie istniejącej sieci energetycznej

miejsce w hierarchii **3** (3,75pkt.) - **ZDROWIE I ŻYCIE**

miejsce w hierarchii **4** (4,57pkt.) - **ROZWÓJ LUDZI**

miejsce w hierarchii **8** (6,20pkt.) - **OPIEKA**

miejsce w hierarchii **10** (7,25pkt.) - **KULTURA**

Cele:

1. Przychodnie lekarskie gwarantujące dostęp do lekarzy specjalistów, gabinetów specjalistycznych (**16,72pkt.**).
2. Zdrowe społeczeństwo (**15,57pkt.**).
3. Baza oświatowa wyposażona w nowoczesny sprzęt i dysponująca kadrą o wysokich kwalifikacjach i umiejętnościach gwarantująca prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży (**10,17pkt.**).
4. Racjonalny i prozdrowotny styl życia mieszkańców (**8,43pkt.**).
5. Komunikacja publiczna w pełni zabezpieczająca potrzeby mieszkańców gminy (dostęp do szkół ponad podstawowych) (**7,88pkt.**).
6. Ośrodki kultury oferujące różnorodne imprezy uwzględniające potrzeby mieszkańców (**5,98pkt.**).
7. Dostateczna ilość terenów rekreacyjnych z rozwiniętą bazą rekreacyjno – turystyczną (**5,44pkt.**).
8. Domy opieki społecznej w pełni zabezpieczające potrzeby osób wymagających opieki społecznej (**5,40pkt.**).
9. Zaspokojone potrzeby kulturalne mieszkańców (**4,37pkt.**).
10. Budynki użyteczności publicznej bez barier architektonicznych (**3,44pkt.**).

Dla zrealizowania powyższych celów niezbędne są do podjęcia następujące działania (strategie działania):

- ⇒ doposażanie gabinetów specjalistycznych w nowoczesny sprzęt medyczny
- ⇒ zabezpieczanie dobrych warunków materialno - bytowych dla specjalistów służby zdrowia
- ⇒ podnoszenie świadomości w zakresie zdrowego stylu życia, odżywiania, rekreacji i walki z

- nałogami
- ⇒ zatrudnianie animatorów czynnego wypoczynku
 - ⇒ adaptacja terenów pod rozwój bazy turystyczno - rekreacyjnej i sportowej
 - ⇒ pozyskiwanie inwestorów dla rozwoju bazy sportowo – rekreacyjnej
 - ⇒ organizowanie kursów obejmujących możliwość rozwoju mieszkańców gminy - zmiana i podnoszenie kwalifikacji
 - ⇒ podnoszenie standardu obiektów oświatowych
 - ⇒ zabezpieczanie dobrych warunków materialno - bytowych dla kadry oświatowej
 - ⇒ poprawianie stanu dróg
 - ⇒ wspieranie rozwoju sieci komunikacyjnej
 - ⇒ budowa, rozbudowa oraz adaptacja budynków do organizowania domów pomocy społecznej
 - ⇒ budowa urządzeń umożliwiających pełne korzystanie z obiektów użyteczności publicznej
 - ⇒ eliminowanie istniejących barier architektonicznych
 - ⇒ pozyskiwanie pozabudżetowych środków finansowych na organizację imprez kulturalnych
 - ⇒ podnoszenie poziomu i atrakcyjności imprez oferowanych przez ośrodki kultury

miejsce w hierarchii 7 (5,88pkt.) - **SWOBODA I ŁATWOŚĆ KONTAKTÓW PRZESTRZENNYCH**

miejsce w hierarchii 9 (6,49pkt.) - **KONTAKTY SPOŁECZNE, WIĘŹ GRUPOWA, TOŻSAMOŚĆ Z GMINĄ**

miejsce w hierarchii 11 (7,40pkt.) - **WARTOŚCI MORALNE, POTRZEBY RELIGIJNE**

miejsce w hierarchii 12 (7,44pkt.) - **REKREACJA, WYGODA, PRZYJEMNOŚCI**

Cele:

1. Tolerancyjne, wrażliwe na zło społeczeństwo **(14,56pkt.)**.
2. Wzrost kultury życia społeczeństwa **(11,44pkt.)**.
3. Zmodernizowana i rozbudowana infrastruktura komunikacyjna **(8,40pkt.)**.
4. Zintegrowana i aktywna społeczność lokalna **(8,25pkt.)**.
5. Sprawny system obiegu informacji **(6,56pkt.)**.
6. Powszechny dostęp do nowoczesnych form komunikacji **(6,15pkt.)**.
7. Zachowane tradycje kulturowe **(6,05pkt.)**.
8. Dostępna wiedza na temat historii swoich miejscowości i gminy **(5,10pkt.)**.

W odniesieniu do powyższych celów winno się przyjąć następujące strategie działania:

- ⇒ edukacja i podtrzymywanie wartości chrześcijańskich w rodzinach, szkołach i placówkach kulturalnych
- ⇒ współdziałanie rodziny, szkoły, kościoła, placówek kulturalnych i władz gminy w kształtowaniu postaw moralnych
- ⇒ działania na rzecz eliminowania skutków zjawisk patologii społecznej
- ⇒ współpraca władz gminy z kościołem
- ⇒ tworzenie imprez publicznych pod potrzeby i zainteresowania społeczeństwa
- ⇒ tworzenie aktywnych grup zgodnie z ich zainteresowaniami
- ⇒ działania w kierunku rozbudowy bazy rekreacyjno – sportowej
- ⇒ promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu
- ⇒ działania na rzecz zwiększania dostępu do istniejących obiektów rekreacyjno – sportowych
- ⇒ organizowanie spotkań integrujących grupy wiekowe
- ⇒ tworzenie i realizowanie programów integrujących społeczeństwo gminy
- ⇒ wspieranie tworzenia organizacji o charakterze lokalnym i gminnym
- ⇒ wspieranie inicjatyw mających na celu poszukiwanie źródeł historycznych i tworzenie monografii poszczególnych miejscowości gminy
- ⇒ działania na rzecz odtwarzania tradycji kulturowych
- ⇒ pozyskiwanie terenów pod modernizację i budowę dróg i parkingów
- ⇒ rozbudowa central i sieci telefonicznej
- ⇒ propagowanie i upowszechnianie usług związanych z siecią internetową
- ⇒ działania na rzecz tworzenia lokalnych mass mediów

5.3.2. Cele strategiczne i strategie działania w zakresie potencjałów gminy

Cele strategiczne w ramach każdego z potencjałów również zostały poddane hierarchizacji poprzez przyznawanie punktów, według zasady im więcej punktów tym wyższa pozycja w hierarchii celów. Obok każdego celu znajduje się średnia ilość uzyskanych punktów w ramach każdego z potencjałów.

Potencjał techniczny

Cele:

1. Dobry stan nawierzchni dróg, chodników oraz mostów **(15,48pkt.)**.
2. Zapewniony dostęp wszystkich gospodarstw domowych mieszkańców i innych obiektów gminy do oczyszczalni ścieków **(12,19pkt.)**.
3. Zapewniona dostępność mieszkańcom gminy wody pitnej wysokiej jakości **(8,67pkt.)**.
4. Uporządkowana gospodarka odpadami komunalnymi **(7,43pkt.)**.
5. Zapewniony dostęp mieszkańców gminy do łączności telefonicznej **(7,22pkt.)**.
6. Zagospodarowane istniejące stawy, park, zbiorniki wodne **(6,43pkt.)**.
7. Zapewnienie wystarczającej mocy energii elektrycznej **(6,40pkt.)**.
8. Dobry stan techniczny obiektów mienia komunalnego i innych obiektów użyteczności publicznej **(5,46pkt.)**.
9. Zapewniona odpowiednia ilość sanitariatów przy obiektach użyteczności publicznej **(5,11pkt.)**.

Dla zrealizowania powyższych celów niezbędne są do podjęcia następujące działania (strategie działania):

- ⇒ opracowanie planu poprawy nawierzchni dróg i chodników
- ⇒ pozyskiwanie środków finansowych na remonty, modernizację i utrzymanie dróg mostów i chodników
- ⇒ rozbudowa istniejących sieci kanalizacyjnych
- ⇒ budowa nowych oczyszczalni
- ⇒ pozyskiwanie środków finansowych z zewnątrz na budowę i rozbudowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej
- ⇒ współpraca w zakresie modernizacji istniejącej sieci energetycznej
- ⇒ budowa nowych i rozbudowa istniejących ujęć wodnych
- ⇒ uregulowanie stosunków wodnych (drenarz, melioracje)
- ⇒ współpraca w zakresie budowy central telefonicznych i rozbudowy istniejącej sieci
- ⇒ pozyskiwanie środków zewnętrznych na zagospodarowanie stawów, parków i zbiorników wodnych
- ⇒ tworzenie planów zagospodarowywania parków, stawów i innych zbiorników wodnych

- ⇒ współpraca w zakresie ochrony zabytków
- ⇒ wydzielenie środków finansowych i systematyczna poprawa stanu technicznego obiektów
- ⇒ działania zmierzające do zagospodarowywania pustostanów
- ⇒ utworzenie na terenie gminy punktu skupu surowców wtórnych
- ⇒ doprowadzenie do realizacji przyjętego przez Radę Gminy regulaminu gospodarowania surowcami wtórnymi
- ⇒ pozyskanie środków i wybudowanie obiektów sanitarnych przy kościołach, cmentarzach, przystankach

Potencjał ekologiczny

Cele:

1. Czyste środowisko **(11,89pkt.)**.
2. Ochrona powietrza, wody i gleby przed zanieczyszczeniem **(8,28pkt.)**.
3. Udokumentowane zasoby naturalne i geologiczne **(4,64pkt.)**.

W odniesieniu do celów związanych z potencjałem ekologicznym strategie działania winny uwzględnić:

- ⇒ działania na rzecz pozyskiwania niekonwencjonalnych źródeł energii
- ⇒ wykorzystanie ekologicznych źródeł energii do celów grzewczych w obiektach
- ⇒ pełna kanalizacja terenu gminy wraz z budową oczyszczalni ścieków
- ⇒ budowa sieci wodociągowej wraz ze stacją uzdatniania oraz sieci kanalizacyjnej
- ⇒ budowa retencyjnych zbiorników wodnych
- ⇒ segregacja odpadów stałych i pozysk surowców wtórnych
- ⇒ likwidacja dzikich wysypisk śmieci
- ⇒ dążenie do zalesiania gruntów odłogowanych niskiej klasy jakości oraz nieużytków
- ⇒ wspieranie programów edukacji ekologicznej jak np. „czysta Wisła i rzeki Przymorza”, „zielona ścieżka”
- ⇒ współpraca w zakresie poprawy stanu ekologicznego z sąsiednimi gminami
- ⇒ podnoszenie świadomości ekologicznej w społeczeństwie

⇒ inwentaryzacja i stworzenie programu ochrony istniejących pomników przyrody

⇒ inwentaryzacja istniejących zasobów naturalnych na terenie gminy

5.3.3. Cele strategiczne i strategie działania w ramach wybranych dziedzin gospodarki

Cele strategiczne w ramach wybranych dziedzin gospodarki podobnie jak i cele w ramach potencjałów zostały poddane hierarchizacji poprzez przyznawanie punktów, według zasady im więcej punktów tym wyższa pozycja w hierarchii celów. Obok każdego celu znajduje się średnia ilość uzyskanych punktów w ramach każdej z wybranych dziedzin gospodarki.

Handel i usługi, przemysł i wytwórczość, turystyka

Cele:

1. Rozwinięta sieć handlowo – usługowa **(8,98pkt.)**.
2. Zwiększona produkcja mleka na terenie gminy na potrzeby zakładu OSM Jasienica **(8,42pkt.)**.
3. Racjonalne wykorzystanie istniejących przestrzeni i obiektów produkcyjnych **(8,11pkt.)**.
4. Rozwinięta baza turystyczna **(7,58pkt.)**.

Dla zrealizowania powyższych celów niezbędne są do podjęcia następujące działania (strategie działania):

- preferowanie lokalnych podmiotów gospodarczych z zachowaniem zasad wolnej konkurencji
- współdziałanie z innymi gminami na rzecz utworzenia giełdy rolno - towarowej
- edukacja producentów w zakresie istoty i zasad funkcjonowania spółdzielni
- współpraca gminy z mleczarnią w zakresie maksymalizacji pozyskiwania surowca wysokiej jakości w najbliższym sąsiedztwie zakładu
- pomoc rolnikom w zakresie lepszego przygotowania się do funkcjonowania w warunkach rynkowych (np. grupy producenckie)
- wspólne działania na rzecz promocji lokalnej produkcji
- promocja istniejącej niewykorzystanej bazy na zewnątrz
- wspieranie podmiotów gospodarczych podejmujących działalność w wolnych obiektach produkcyjnych
- nawiązywanie współpracy z właścicielami niewykorzystanych obiektów
- tworzenie warunków do rozwijania przedsiębiorczości wśród mieszkańców np. tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości
- promocja regionu
- działania na rzecz rozwoju infrastruktury turystycznej
- tworzenie bazy turystycznej dostosowywanej do potrzeb rynku i potencjalnych warunków gminy

- tworzenie programu rozwoju turystyki na terenie gminy
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz rozwoju turystyki
- edukacja mieszkańców w zakresie obsługi ruchu turystycznego

Rolnictwo i leśnictwo

Cele:

1. Zwiększone dochody gospodarstw rolnych **(17,20pkt.)**.
2. Dobry stan dróg dojazdowych do gospodarstw, pól i lasów **(13,98pkt.)**.
3. Sprawnie funkcjonujący lokalny rynek zbytu **(13,86pkt.)**.
4. Zagospodarowane grunty nieużytkowane rolniczo **(7,74pkt.)**.
5. Dostępna informacja dotycząca możliwości uzyskiwania kredytów, wiadomości rynkowych **(5,98pkt.)**.
6. Sprawnie działający system odszkodowań w zakresie szkód wyrządzanych przez zwierzyne leśną **(5,75pkt.)**.
7. Rozwinięte zakłady przetwórstwa drewna **(4,63pkt.)**.
8. Utworzenie punktu sprzedaży środków ochrony roślin oraz usług związanych z ich stosowaniem **(4,51pkt.)**.

W odniesieniu do celów związanych z rolnictwem i leśnictwem opracowano następujące strategie działania:

- wspieranie i stymulowanie tworzenia grup producenckich i innych form współpracy w zakresie produkcji i obrotu produktami rolnymi
- podnoszenie świadomości i kwalifikacji rolników
- pomoc dla rolników w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych
- podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury agrarnej
- stwarzanie warunków do powstawania drobnych przetwórci produktów rolnych
- zwiększanie nakładów na remonty dróg
- działania na rzecz ułatwienia procedury pozyskiwania drewna z lasów prywatnych
- przeznaczanie terenów nieużytków rolniczych pod budownictwo, zalesianie i rekreację
- wspieranie rozwoju przetwórstwa drewna
- współpraca z instytucjami i organizacjami obsługującymi rolnictwo
- współpraca z kołami łowieckimi
- wspieranie sprzedaży środków ochrony roślin
- stymulowanie podnoszenia jakości produktów rolnych
- pomoc w organizacji i rozwijaniu punktów skupu produktów rolnych

- włączanie się do współpracy w ramach Euroregionu Karpackiego w zakresie handlu artykułami rolnymi i ich przetworami

6. WYKAZ PROPONOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ O ZNACZENIU STRATEGICZNYM DO REALIZACJI WE WSPÓŁPRACY Z INNYMI GMINAMI

- ◇ Działania na rzecz organizowania lokalnych rynków zbytu.
- ◇ Tworzenie stref, terenów chronionego krajobrazu.
- ◇ Współpraca w zakresie ochrony środowiska.
- ◇ Wspólne rozwiązania w zakresie zagospodarowania odpadów stałych.
- ◇ Współpraca w zakresie wielofunkcyjnego rozwoju wsi - tworzenie miejsc pracy.
- ◇ Podejmowanie działań na rzecz utrzymania dobrego stanu dróg.
- ◇ Utrzymanie porządku publicznego.
- ◇ Współpraca w zakresie rozwoju kultury.
- ◇ Współpraca w zakresie ochrony zdrowia.
- ◇ Wspólna promocja regionu.
- ◇ Tworzenie i rozwój lokalnych mass mediów.
- ◇ Usprawnianie funkcjonowania komunikacji publicznej.
- ◇ Współpraca w zakresie wykorzystywania surowców np. żwiru.
- ◇ Współpraca w zakresie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.
- ◇ Działania na rzecz tworzenia lobby regionalnego.

UWAGI I WNIOSKI KOŃCOWE

1. Zawartość roboczej wersji planu strategicznego stanowi prezentację wyników prac społecznego zespołu opracowującego strategię osiągniętych w ciągu 7 dni pracy.
2. Należy wysoko ocenić zaangażowanie i wkład merytoryczny uczestników biorących udział w warsztatach diagnostyczno-projektowych.
3. W ramach konsultacji społecznych zwiększono ilość osób, które dokonały indywidualnej hierarchizacji potrzeb oraz hierarchizacji celów strategicznych, wykraczając poza uczestników zespołu bezpośrednio opracowującego strategię. Biorąc pod uwagę liczebność rodzin gospodarstw domowych objętych ankietyzacją stwierdza się, iż konsultacje odzwierciedlają opinie 414 mieszkańców gminy. Pozwoliło to zwiększyć reprezentatywność wyrażonych w hierarchizacji opinii.
4. Przed podjęciem ostatecznych decyzji o przyjęciu planu strategicznego wskazane jest, aby Rada Gminy dokonała na podstawie ustalonej hierarchii potrzeb i hierarchii celów strategicznych wyboru najważniejszych celów. Pozwoli to na koncentrację środków niezbędnych na ich realizację. Tym samym część wypracowanych celów o najniższym priorytecie nie byłaby dalej rozpracowywana w planie realizacyjnym w najbliższej przyszłości.
5. Rozpoczęcie prac nad opracowaniem planu realizacyjnego powinno nastąpić po przyjęciu planu strategicznego przez Radę Gminy w drodze uchwały.

Jasienica Rosielna, maj 1998 roku

ZAŁĄCZNIK nr 1

R A P O R T
O STANIE SPOŁECZNO – GOSPODARCZYM
GMINY JASIENICA ROSIELNA

ZAŁĄCZNIK nr 2

***INWESTYCJE REALIZOWANE I PLANOWANE DO REALIZACJI
W GMINIE JASZENICA ROSIELNA W LATACH 1998 – 2014***

CELE	INWESTYCJE REALIZOWANE	INWESTYCJE PLANOWANE
CELE W ZAKRESIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Rozbudowa placówek oświatowych</i> ➤ <i>Budowa Kościoła w Bliznem</i> ➤ <i>Budowa Kościoła w Woli Jasienickiej</i> ➤ <i>Budowa Kaplicy cmentarnej w Orzechówce</i> ➤ <i>Modernizacja Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej w Bliznem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Budowa placówek oświatowych – gimnazjalnych</i> ➤ <i>Budowa ogrodzenia, urządzenie cmentarza i odbudowa kaplicy cmentarnej w Jasienicy Rosielnej</i> ➤ <i>Rozwój lecznictwa otwartego – szerszy zakres usług</i>
CELE W ZAKRESIE POTENCJAŁÓW GMINY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Bliznem</i> ➤ <i>Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Jasienicy Rosielnej</i> ➤ <i>Modernizacja dróg wojewódzkich</i> ➤ <i>Budowa sieci teletechnicznej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Budowa sieci kanalizacyjnej w Orzechówce wraz z oczyszczalnią ścieków</i> ➤ <i>Budowa sieci kanalizacyjnej w Woli Jasienickiej</i> ➤ <i>Budowa sieci wodociągowej</i> ➤ <i>Remonty budynków mienia komunalnego</i> ➤ <i>Budowa zbiorników retencyjnych</i> ➤ <i>Budowa zastawy wodnej spiętrzającej wodę na potoku Rosielna, celem podniesienia poziomu wody w stawie oraz lokalizacji małej elektrowni</i> ➤ <i>Zmiana ucieplnienia obiektów użyteczności publicznej i prywatnych</i> ➤ <i>Budowa parkingów w Jasienicy Rosielnej, Bliznem, Orzechówce</i> ➤ <i>Reelektryfikacja gminy</i>
CELE W SFERZE GOSPODARCZEJ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Modernizacja dróg gminnych i polnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Zwiększenie lesistości gminy</i> ➤ <i>Restrukturyzacja rolnictwa</i>

Kierunki strategiczne w zakresie ochrony środowiska gminy Jasienica Rosielna

Gmina Jasienica Rosielna położona jest w regionie Pogórza Środkowo-Beskidzkiego w subregionie Pogórza Dynowskiego. Znaczącym zasobem przyrodniczym jest Park Krajobrazowy Strzyżowsko-Czarnorzecki, który obejmuje swym zasięgiem najcenniejsze pod względem przyrodniczo- krajobrazowym pasma Pogórzy Strzyżowskiego i Dynowskiego rozdzielonych przełomową doliną Wisłoka tak więc wszelkie **działania związane z ochroną środowiska na tym terenie są zagadnieniami pierwszorzędnej wagi.**

Zainteresowanie Samorządu oraz szerokich kręgów społeczeństwa gminy Jasienica Rosielna zagadnieniem ochrony środowiska naturalnego sięga znacznie przed rok 1989 r. Jednak formalną konkretyzację działań na rzecz ochrony środowiska rozpoczęto poprzez podjęcie uchwały Nr VIII/53/91 „Działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy Jasienica Rosielna.” Zgodnie z tą uchwałą opracowana została „Koncepcja rozwiązania całokształtu problemów ochrony środowiska gminy” w której jednym z **elementów jest edukacja oświaty ekologicznej.** W tej koncepcji, która stanowi jakby studium ekologiczne gminy, duże znaczenie nadaje się podniesieniu poziomu wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie środowiska naturalnego. Jest to bowiem warunek podstawowy powodzenia wszelkich przedsięwzięć zmierzających do powstrzymania negatywnych zjawisk ekologicznych i ulepszania stanu środowiska, zakładanych w wielu dziedzinach na poziomie bardzo ambitnym.

Realizacja przez Radę Gminy koncepcji rozwiązania całokształtu ochrony środowiska została zauważona na zewnątrz poprzez wyróżnienie naszej gminy w ogólnopolskim konkursie na najbardziej ekologiczną gminę.

We wszystkich szkołach na terenie naszej gminy z dużym powodzeniem i zainteresowaniem realizowany jest program Fundacji Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi pt. ”Czysta Wisła i Rzeki Przymorza”. Edukacja ekologiczna społeczeństwa rozpoczyna się już w etapie programu wychowania przedszkolnego i szkolnego.

W maju w 1998 r. opracowany został "Plan Strategiczny Gminy Jasienica Rosielna ", w którym głównymi celami dotyczącymi potencjału ekologicznego są:

- 1. Czyste środowisko.*
- 2. Ochrona powietrza, wody i gleby przed zanieczyszczeniem.*
- 3. Udokumentowane zasoby naturalne i geologiczne.*

W odniesieniu do celów związanych z potencjałem ekologicznym strategii działania winny uwzględniać:

- ⇒ działania na rzecz pozyskiwania niekonwencjonalnych źródeł energii,*
- ⇒ wykorzystanie ekologicznych źródeł energii do celów grzewczych w obiektach,*
- ⇒ pełna kanalizacja terenu gminy wraz z budową oczyszczalni ścieków,*
- ⇒ budowa sieci wodociągowej wraz ze stacją uzdatniania oraz sieci kanalizacyjnej,*
- ⇒ budowa retencyjnych zbiorników wodnych,*

- ⇒ segregacja odpadów stałych i pozysk surowców wtórnych,
- ⇒ likwidacja dzikich wysypisk śmieci,
- ⇒ dążenie do zalesiania gruntów odlogowych niskiej jakości oraz nieużytków,
- ⇒ wspieranie programów edukacji ekologicznej jak np. "Czysta Wisła i Rzeki Przymorza" , "Zielona ścieżka"
- ⇒ współpraca w zakresie poprawy stanu ekologicznego z sąsiednimi gminami,
- ⇒ podnoszenie świadomości ekologicznej w społeczeństwie,
- ⇒ inwentaryzacja istniejących zasobów naturalnych na terenie gminy.
Inwestycje w zakresie ochrony środowiska przedstawiają się następująco:
- ✔ miejscowość Jasienica Rosielna uzyskała pozwolenie na budowę sieci kanalizacyjnej dla drugiej części wsi (obecnie długość sieci kanalizacyjnej wynosi 2,3 km i skanalizowanych jest 30 posesji),
- ✔ w miejscowości Blizne skanalizowanych jest 163 posesji, a długość sieci kanalizacyjnej wynosi 10,3 km,
- ✔ uzyskano pozwolenie na budowę gminnej oczyszczalni ścieków o przepustowości 1000 m³/dobę wraz z mediami, do chwili obecnej wybudowano drogę dojazdową i stację trafo,
- ✔ na potoku Łondierz planuje się budowę zbiornika retencyjnego wody, do chwili obecnej opracowano jego koncepcję oraz ogłoszono przetarg na opracowanie projektu technicznego zbiornika,
- ✔ dokonano wymiany systemu ocieplnienia w większości budynków mienia komunalnego; a w 1999 roku w Szkole Podstawowej w Woli Jasienickiej planuje się również wymianę kotłowni węglowych na paliwo ekologiczne - gaz ziemny,
- ✔ w szkole Podstawowej w Bliznem wprowadzono zmianę systemu ocieplnienia wprowadzając kotłownię gazową, dodatkowo uruchomiono system odzysku ciepła wentylacyjnego oraz zamontowano system pozysku energii z baterii słonecznych,
- ✔ Rada Gminy zaoprobowała utworzenie Parku Krajobrazowego Strzyżowsko - Czarnorzeckiego w obrębie którego mieści się wiele unikalnych pomników przyrody,
- ✔ Rada Gminy mimo mniejszych korzyści finansowych podjęła również uchwałę opiniującą pozytywnie wnioski nadleśnictw o uznanie lasów państwowych za lasy ochronne.

Powyższe działania będą miały odzwierciedlenie w opracowywanym "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy".